

2ο ΘΕΜΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

Κείμενο: «**Η ηθική διάσταση της ανεργίας των νέων**»

«Αυτό που με τρομάζει περισσότερο στο μέλλον είναι ότι όσο πάει και πλησιάζει», λέει ένας νέος, που εκφράζει τη σύγχρονη γενιά, την “πικραμένη γενιά της αναμονής”. Οι “σώφρονες” της συνιστούν να κάνει υπομονή. Αλλά, όπως ο Γκαίτε παρατηρεί, «δεν βρέθηκε ακόμη φιλόσοφος που θα μπορούσε ν’αντέξει τον πονόδοντο με υπομονή». Πόσο μάλλον ο νέος την ανεργία.

Η κοινωνία μας, κοινωνία της υποκρισίας, μιλάει στους νέους για την αγιότητα της εργασίας και τους προσφέρει την αθλιότητα της ανεργίας. Για τη χώρα μας ειδικά η ανεργία δεν είναι πια απειλή αλλά βεβαιότητα. Το οξύμωρο είναι ότι η έλλειψη προσφοράς εργασίας πλήττει κυρίως τα *ακαδημαϊκά επαγγέλματα*, μαστίζει τους νέους που με πολλούς αγώνες και αγωνίες θέλησαν ν’ ανέβουν κι αίφνης κατάλαβαν πως πέφτοντας από ψηλά σκοτώνεσαι καλύτερα.

Το θέαμα που παρουσιάζουν χιλιάδες νέοι, που με απόγνωση περιφέρονται σε διαδρόμους εταιριών, υπουργείων, τραπεζών και άλλων επαγγελματικών χώρων, άσχετων προς το αντικείμενο των σπουδών τους, που περιμένουν το “πράσινο φως” στις αίθουσες αναμονής εκλιπαρώντας για μια θέση, δεν είναι μόνο θλιβερό, αλλά και εξοργιστικό. Κλείνοντας τα μάτια μπροστά στους τεράστιους ηθικούς κινδύνους, που εγκυμονεί η ύπουλη αυτή δολοφονία των νεανικών ονείρων, η σύγχρονη Ελλάδα, ως άλλος Κρόνος, τρώει τα παιδιά της.

Όταν ο νέος στα πρώτα του βήματα αντιμετωπίζει την απόρριψη, όταν του κλείνουν την πόρτα καταπρόσωπο, τότε διαβρώνεται εσωτερικά και βασανίζεται από ένα ακαθόριστο αίσθημα θλίψης, τύψης, ενοχής, για σφάλματα που δεν έχει κάνει. Η ανεργία τον σπρώχνει στην αυτοεγκατάλειψη, στο αίσθημα του πεταγμένου, στην ανασφάλεια του ακροβάτη. Για να επιβιώσει ο νέος θα αναγκαστεί να *συμβιβαστεί* με εργασίες άσχετες προς τις γνώσεις του και

συχνά κατώτερες των δυνατοτήτων του και σχεδόν πάντα αλλότριες με τις κλίσεις και τα ενδιαφέροντά του. Μπλέκεται, έτσι, στα γρανάζια μιας *αλλοτριωτικής διαδικασίας και χάνει την αυτοεκτίμηση*. Επιπλέον, είναι σταυρός βαρύς για τον ευαίσθητο νέο να τον *συντηρεί μια ολόκληρη ζωή η οικογένειά του*. Οι λιγότερο ευαίσθητοι σχηματίζουν μια φιλοσοφία νωθρείας. Η ανεργία τους εθίζει στην αργία. Έτσι, χάνουν τον ηθικό ενθουσιασμό και το δυναμισμό τους και μένουν με τη *στυφή γεύση του κενού, της ασημαντότητας* ή τη βιοθεωρία του ωμού κυνισμού. Ποια αλλαγή μπορούν να φέρουν οι σακατεμένοι αυτοί νέοι, ποια μεταρρύθμιση να στηρίξουν, ποια επανάσταση να πραγματοποιήσουν;

Απογοητευμένοι μέσα σ'έναν κόσμο, που δεν τον καταλαβαίνουν γιατί δεν τους καταλαβαίνει, γίνονται συχνά βορά της βίας, του εγκλήματος, των ναρκωτικών και του ψυχιάτρου, κάποτε και της αυτοκτονίας. Εξάλλου, η δραματική σύγκρουση ανάμεσα στην επιθυμία για μια ζωή δικαιωμένη και στην πραγματικότητα ενός κόσμου αναισθητού σ'αυτή την ανάγκη, δημιουργεί την παντελή απουσία ελπίδας, άρα την άρνηση και την αποχή. Ο νέος νωρίς, την ώρα που οι κοινωνικές ανάγκες απαιτούν ενεργό συμμετοχή, αποσύρεται, αποστασιοποιείται, επιδιώκει ατομικές λύσεις στα προβλήματά του.

Όταν μια κοινωνία εξωθεί μέσω της ανεργίας στην απολιτικοποίηση, τη φθορά και τη διαφθορά, δεν έχει το δικαίωμα να αισιοδοξεί. Όταν ο βλαστός της νεότητας τσακίζεται, γιατί δεν της προσφέρεται κάποιο επαγγελματικό στήριγμα, είναι παράλογο να περιμένει κανείς ανθοφορία και καρποφορία. Οι πτυχιούχοι άνεργοι, είτε στραφούν προς την περιθωριοποίηση, είτε υποκύψουν στην αδικία, είτε κάνουν συμβιβασμούς με τη συνείδησή τους, είναι επόμενο να αποσυνδεθούν συναισθηματικά από τον τόπο που έθαψε τις ελπίδες τους, ν'αλλοτριωθεί η εθνικότητά τους και να χλευάζουν κάθε πρόσκληση για ευγενικό αγώνα.

Σαράντου Καργάκου

Θέματα

A. Να συντάξετε την περίληψη του κειμένου χωρίς δικά σας σχόλια σε 100-120 λέξεις.

Μονάδες 25

B1. «...η έλλειψη προσφοράς εργασίας πλήττει κυρίως τα ακαδημαϊκά επαγγέλματα...»: με αφορμή την παραπάνω διαπίστωση, να αναπτύξετε την άποψή σας σε μία παράγραφο.

Μονάδες 12

B2. α. Να εντοπίσετε μέσα στο κείμενο τέσσερις συνδεδεμένες λέξεις που να συμβάλλουν στη συνοχή μεταξύ περιόδων του κειμένου.

β. Για καθεμιά από τις παραπάνω λέξεις να γράψετε ποια νοηματική σχέση δηλώνει.

Μονάδες 8

B3. Για κάθε μεταφορική φράση από τις παρακάτω να γράψετε μία κυριολεκτική, που να αποδίδει σωστά το νόημά της:

α. μιλάει στους νέους για την αγιότητα της εργασίας:

β. περιμένουν το “πράσινο φως”:

γ. όταν του κλείνουν την πόρτα καταπρόσωπο:

δ. διαβρώνεται εσωτερικά:

ε. γίνονται συχνά βορά της βίας:

στ. Όταν ο βλαστός της νεότητας τσακίζεται:

Μονάδες 12

B4. Να εντοπίσετε στο κείμενο δύο σημεία όπου υπάρχει ειρωνεία.

Μονάδες 3

Γ. Να γράψετε ένα άρθρο που θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του σχολείου σας με θέμα την ανεργία. Συγκεκριμένα, να πραγματευθείτε τα αρνητικά κοινωνικά φαινόμενα που δημιουργούνται ως συνέπειες της ανεργίας και πώς αυτά επιβαρύνουν την κοινωνική και ψυχοπνευματική ζωή των νέων.

Μονάδες 40

Επιμέλεια: Βορύλλα Δήμητρα
Φιλολόγος
ΟΡΟΣΗΜΟ Αθήνας